

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-
PROFILAKTYCZNY
2025 - 2027**

**SPECJALNY OŚRODEK
SZKOLNO - WYCHOWAWCZY NR 2**

**IM. KAZIMIERZA KIREJCZYKA
W GRUDZIĄDZU**

SPIS TREŚCI:

WSTĘP

ROZDZIAŁ I

Założenia ogólne programu.

ROZDZIAŁ II

Sylwetka absolwenta.

ROZDZIAŁ III

Czynniki ryzyka i czynniki chroniące.

ROZDZIAŁ IV

Struktura oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych.

ROZDZIAŁ V

Szczegółowe cele wychowawcze i profilaktyczne do zrealizowania
w latach 2025-2027.

ROZDZIAŁ VI

Monitorowanie i ewaluacja programu.

ROZDZIAŁ VII

Ustalenia końcowe.

ROZDZIAŁ VIII

Zadania wychowawczo- profilaktyczne do realizacji w ujęciu
tabelarycznym.

WSTĘP

Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy Nr 2 w Grudziądzu jest placówką publiczną dla dzieci i młodzieży, posiadającej orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, wydane przez Poradnię Psychologiczno - Pedagogiczne, ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim oraz niepełnosprawność sprzężoną lub autyzm.

Program wychowawczo - profilaktyczny realizowany w placówce opiera się na:

1) hierarchii wartości przyjętej przez:

- Radę Rodziców,
- Radę Pedagogiczną,

2) nadzorze pedagogicznym przyjętym przez Dyrektora,

3) priorytetach MEN opracowanych na dany rok szkolny.

Treści programu wychowawczo - profilaktycznego są spójne ze Statutem Branżowej Szkoły I Stopnia i Statutem SOSW Nr 2 w Grudziądzu oraz Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych placówki jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole. Działania placówki uwzględniają w pierwszej kolejności wolę i oczekiwania rodziców oraz priorytety edukacyjne państwa i zalecenia Kuratora Oświaty.

Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Program wychowawczo - profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora SOSW Nr 2 w Grudziądzu w roku szkolnym 2024/2025,

- ewaluacji programu wychowawczo - profilaktycznego na lata szkolne 2023-2025,
- wniosków i analiz (wnioski z pracy pedagoga, psychologa, ankiet dla rodziców, uczniów oraz nauczycieli i wychowawców, zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołu ds. ewaluacji wewnętrznej),
- uwag, spostrzeżeń, wniosków członków zespołu do opracowania i ewaluacji programu wychowawczo- profilaktycznego.

Przy opracowaniu programu członkowie zespołu przyjęli, że wychowanie to wspieranie ucznia w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej.¹

Proces ten będzie wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Program wychowawczo - profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów i wychowanków internatu, ich rodziców oraz nauczycieli i wychowawców grup.

1

Prawo oświatowe, art.1 pkt.3.

ROZDZIAŁ I

ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU

Nauczanie, wychowanie, profilaktyka to procesy nierozdzielnie ze sobą związane. To nieustający proces komunikacji wszystkich, którzy mają kontakt z uczniami i wychowankami, aby własnym przykładem i każdym możliwym działaniem przybliżać pożądane wzorce osobowe i zachęcać do pracy nad sobą. Młodzież wychowuje i chroni OSOBA, a nie program „sam w sobie”. Człowiek uczy się jedynie w relacjach z osobami – dlatego chcemy uczyć i wychowywać „całego” ucznia i wychowanka, „całym” sobą. „ Być wychowawcą - znaczy: dawać, służyć, pomagać, inspirować” .²

Realizacja programu wychowawczo - profilaktycznego to zadanie zespołowe, za które odpowiadają wszyscy pracownicy pedagogiczni i niepedagogiczni placówki:

- dyrektor i kadra kierownicza,
- pracownicy pedagogiczni (Rada Pedagogiczna),
- pracownicy niepedagogiczni (pracownicy administracji i obsługi),
- rodzice i opiekunowie,
- Samorząd Uczniowski w szkole, Samorząd Wychowanków w internacie.

Wyżej wymienieni są uczestnikami programu i każdy ma w programie określone zadania do realizacji.

Program opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze:

- 1) edukacyjnym,
- 2) wychowawczym,
- 3) informacyjnym,
- 4) profilaktycznym podejmowane przez placówkę.

Ad.1) Działalność edukacyjna w placówce polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności uczniów i wychowanków, ich rodziców

lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży;
- rozpoznawanie wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;
- kształtowanie umiejętności bezpiecznego korzystania z narzędzi i zasobów cyfrowych, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie;
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów/wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej;
- rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne;
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego;
- wprowadzenie w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacja patriotyczna, w tym poznanie polskiej kultury.

Ad.2) Działalność wychowawcza w placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

+ fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,

+ psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, kształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,

+ społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności Ośrodka na rzecz kształtowania u uczniów i wychowanków wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta;
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych;
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych;
- wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną

diagnozę potrzeb rozwojowych młodzieży, realizację zajęć wychowania do życia w rodzinie;

- wzmacnianie wśród uczniów/wychowanków więzi ze szkołą, internatem oraz społecznością lokalną;
- kształtowanie przyjaznego klimatu w placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami;
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów i wychowanków w życiu społecznym;
- kształtowanie postaw proekologicznych, prozdrowotnych;
- promowanie zasad *savoir-vivre*'u w społeczności Ośrodka;
- przygotowanie uczniów i wychowanków do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce lokalnej, narodowej i światowej;
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków;
- kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji.

Ad.3) Działalność informacyjna Ośrodka polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości

psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz e-uzależnień i zagrożeń związanych z internetem skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych, związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, w tym związanych z korzystaniem z narzędzi i zasobów cyfrowych;
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, czy e-uzależnień;
- przekazanie informacji uczniom/wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom, na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa.

Ad.4) Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych, niezależnie od poziomu ryzyka, używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;
- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych;
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia;
- działania promujące zdrowie;
- promowanie bezpiecznego korzystania z internetu i narzędzi cyfrowych, kształtowanie nowych umiejętności w zakresie higieny cyfrowej, zapobiegania e-uzależnieniom;
- wspieranie uczniów z problemami emocjonalnymi (nieśmiałych, wycofanych, doświadczających nadmiernego lęku i stresu, z zaburzeniami nastroju, nadpobudliwych itp.).

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów elementów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych;
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby,

w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;

- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych;
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;
- rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny SOSW Nr 2 przewidziano do realizacji na lata 2025/ 2026 oraz 2026/2027 w:

- Branżowej Szkole I Stopnia Specjalnej
- Internacie.

ROZDZIAŁ II

SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego Nr 2 w Grudziądzu jest przygotowanie uczniów i wychowanków do efektywnego funkcjonowania w życiu zawodowym, społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za swoje zdrowie i własny rozwój.

Uczeń kończący Szkołę Branżową I Stopnia:

- 1) kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności, zna i rozumie zasady współżycia społecznego;
- 2) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia:
 - dba o własne zdrowie i zdrowie najbliższych;
 - podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych;
 - posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych.
- 3) szanuje siebie i innych:
 - szanuje potrzeby innych;
 - jest chętny do niesienia pomocy;
 - integruje się z rówieśnikami;
 - prawidłowo funkcjonuje w zespole zadaniowym.
- 4) jest samodzielny na miarę swoich możliwości;
- 5) zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły;
- 6) posiada podstawową wiedzę dotyczącą dziedzictwa cywilizacyjnego Europy;
- 7) korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne.

W wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania po trzech latach nauki w Specjalnym Ośrodku Szkolno–Wychowawczego Nr 2 w Grudziądzu uczeń/ wychowanek jest:

- 1) przygotowany do życia i do wejścia na rynek pracy- ma określone cele życiowe i zawodowe i wie jak je osiągnąć, jest zaangażowany w budowanie szczęścia własnego i bliskich mu osób, szanuje wartość życia ludzkiego, ma poczucie własnej tożsamości narodowej, korzysta z różnych źródeł informacji;
- 2) samodzielny na miarę własnych możliwości;
- 3) świadomy swoich mocnych i słabych stron;
- 4) odpowiedzialny (w miarę swoich możliwości psychicznych), wypełnia powierzone mu obowiązki, przewidujący skutki swoich działań, gotowy ponosić konsekwencje swoich czynów, jeżeli zaistnieje taka potrzeba potrafi zwrócić się o pomoc;
- 5) uczciwy- kieruje się zasadami moralnymi, respektuje obowiązujące normy;
- 6) otwarty na zmiany w życiu osobistym i zawodowym;
- 7) hołdujący wartościom- pielęgnuje tradycje rodzinne, narodowe.

Absolwent SOSW Nr 2 potrafi:

- 1) współpracować w grupie,
- 2) wypełniać obowiązki rodzinne i obywatelskie w oparciu o zasady sprawiedliwości i wolności,
- 3) organizować własną pracę i swój czas wolny,
- 4) określić własną hierarchię wartości,
- 5) dokonywać wyborów,
- 6) nawiązywać i rozwijać właściwe relacje interpersonalne,
- 7) w odpowiedni sposób stosować technologię komunikacyjną i informacyjną,
- 8) szanować symbole, wartości narodowe i religijne.

ROZDZIAŁ III

CZYNNIKI RYZYKA I CZYNNIKI CHRONIĄCE

Zgodnie z definicją zaproponowaną przez Johna Coie i współautorów, czynniki ryzyka to właściwości indywidualne lub cechy środowiska społecznego, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia, większym nasileniem i dłuższym czasem trwania istotnych problemów dotyczących zdrowia psychicznego.

Diagnoza oparta na obserwacji, wywiadach i ankietach wykazała, że najczęstsze czynniki ryzyka dotyczące uczniów SOSW to:

- wysoki poziom lęku, problemy emocjonalne,
- słaba odporność na frustrację,
- niska samoocena,
- deficyty rozwojowe: poznawcze i emocjonalne,
- słaba kontrola wewnętrzna,
- zachowania ryzykowne: zażywanie substancji psychoaktywnych, palenie papierosów,
- uleganie negatywnym wpływom grupy rówieśniczej,
- brak odpowiedniego nadzoru i wsparcia rodziców,
- niski status socjoekonomiczny rodziny,
- trudności w rozwiązywaniu problemów i konfliktów,
- złe relacje interpersonalne w rodzinie, przemoc w rodzinie,
- niskie umiejętności wychowawcze w rodzinie,
- ekspozycja na przemoc w miejscu zamieszkania,
- nadużywanie nowych technologii i urządzeń multimedialnych,
- przemoc w internecie.

Czynniki chroniące definiowane są jako: właściwości indywidualne, relacje z bliskimi osobami, cechy środowiska rodzinnego i pozarodzinnego, które mogą

neutralizować lub kompensować negatywne działanie czynników ryzyka, zwiększają odporność ogólną jednostki.

W procesie wychowawczym należy wziąć pod uwagę i wzmacniać następujące czynniki chroniące w życiu uczniów Ośrodka:

- silna więź z rodzicami, opieka dorosłych, zainteresowanie nauką dziecka,
- konstruktywna grupa rówieśnicza, autorytety,
- dobry klimat szkoły, wsparcie nauczycieli i wychowawców,
- wsparcie psychologa i pedagoga,
- konstruktywne formy aktywności: wolontariat, dostęp do miejsc rekreacji, hobby, kółka zainteresowań,
- bezpieczne sąsiedztwo,
- odnoszenie sukcesów edukacyjnych,
- pielęgnowanie tradycji społeczności, szacunek dla norm,
- indywidualne podejście do każdego ucznia,
- nawiązywanie pozytywnych relacji pracowników ośrodka z rodzicami/opiekunami ucznia,
- poznanie bezpośrednie i pośrednie środowiska uczniów,
- stawianie wymagań na miarę możliwości uczniów.

ROZDZIAŁ IV

STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH

1. Dyrektor SOSW Nr 2:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie placówki, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w Ośrodku;
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły;
- inspiruje nauczycieli i wychowawców do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów;
- stwarza warunki do działania w placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności tych, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły, internatu;
- współpracuje z zespołami nauczycielskimi, pedagogiem, psychologiem, nauczycielami i wychowawcami grup oraz Samorządem Uczniowskim, Samorządem Ośrodka i rodzicami;
- wspomaga nauczycieli i wychowawców grup w realizacji zadań;
- nadzoruje zgodność działania szkoły i internatu ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły;
- nadzoruje realizację programu wychowawczo-profilaktycznego;

- monitoruje wdrażanie procedur związanych z bezpieczeństwem fizycznym i cyfrowym uczniów, wychowanków oraz pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych.

2. Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu potrzeb w zakresie działań profilaktyczno-wychowawczych;
- w porozumieniu z Radą Rodziców uchwała program wychowawczo-profilaktyczny;
- zatwierdza dokumenty i procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością;
- uczestniczy w realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego;
- uczestniczy w ewaluacji programu wychowawczo - profilaktycznego;
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku nauki;
- czuwa nad realizacją zaleceń zawartych w orzeczeniach wydanych przez PPP;
- uczestniczy w spotkaniach Zespołu ds. Indywidualnych Programów Edukacyjno- Terapeutycznych;
- opiniuje uchwały.

3. Nauczyciele przedmiotów ogólnych:

- odpowiadają za zdrowie i bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w Ośrodku i poza jego terenem: w czasie wycieczek, wyjść, zawodów, występów, konkursów;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych i realizacji zaleceń zawartych w IPET-ach;
- uczestniczą w realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego;
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia i wychowanka;

- reagują na przejawy agresji, uzależnień , niedostosowania społecznego uczniów;
- przestrzegają obowiązujących w szkole:
 - procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
 - działań w zakresie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i cyfrowego uczniów i wychowanków;
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych;
- kształcą i wychowują dzieci i młodzież w duchu patriotyzmu i demokracji;
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia;
- prowadzą działania prewencyjne polegające na minimalizowaniu ryzyka wystąpienia zagrożeń.

4. Nauczyciele przedmiotów zawodowych i praktycznej nauki zawodu:

- przypominają o przestrzeganiu zasad bhp oraz odpowiedzialnym zachowaniu się podczas pracy na lekcjach i praktycznej nauce zawodu;
- przygotowują uczniów do egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie;
- wdrażają uczniów do samooceny postępów w nauce i zachowaniu oraz w pracy;
- kształtują postawy odpowiedzialnego, sumiennego pracownika;
- uczą kultury potrzebnej w przyszłym życiu zawodowym.

5. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w oddziale klasowym;
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców;
- dbają o dobre relacje uczniów w oddziale klasowym;
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów, prowadzą IPET dla każdego ucznia;

- opracowują plan pracy wychowawczej dla oddziału klasowego na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego, potrzeby uczniów, program wychowawczo - profilaktyczny;
- oceniają zachowanie uczniów swojego oddziału klasowego, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami;
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem Ośrodka, psychologiem oraz specjalistami pracującymi z uczniami;
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji;
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych;
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży.

6. Wychowawcy grup wychowawczych:

- odpowiadają za zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w Ośrodku;
- ustalają z rodzicami wspólny front oddziaływań wychowawczych;
- poznają warunki życia i nauki swoich uczniów/wychowanków np. poprzez rozmowy z uczniem/wychowankiem, rodzicem/opiekunem prawnym, MOPS/ GOPS-em oraz poprzez wywiady środowiskowe;
- wchodzi w skład Zespołu ds. Indywidualnych Potrzeb Edukacyjnych i współtworzą Indywidualne Programy Edukacyjno- Terapeutyczne dla każdego wychowanka, monitorują ich realizację oraz sami go realizują;
- zabiegają o różne formy pomocy psychologicznej, pedagogicznej, specjalistycznej, wychowawczej i materialnej dla uczniów/ wychowanków;

- sprawują opiekę wychowawczą nad wychowankami w internacie, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do pełnienia ról społecznych w dorosłym życiu;
- kształtują nawyki higieniczne;
- dążą w swojej pracy do integracji grupy, angażując w życie grupy internackiej wszystkich wychowanków;
- kształtują umiejętność pracy w zespole, uczą demokratycznego podejmowania decyzji, elastyczności w zachowaniu, opierając je na tolerancji i poszanowaniu godności innych osób;
- motywują do pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości.

7. Pedagog Ośrodka:

- diagnozuje środowisko wychowawcze uczniów oraz sytuacje wychowawcze;
- udziela pomocy w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb (poradnictwo wychowawcze, opieka socjalna);
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki;
- wspomaga nauczycieli i wychowawców w trudnych sytuacjach wychowawczych, sytuacjach kryzysowych - inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne;
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań edukacyjnych, wychowawczych i profilaktycznych;
- przewodniczy zespołowi ds. indywidualnych potrzeb edukacyjno-terapeutycznych;
- współpracuje z instytucjami, placówkami wspierającymi proces dydaktyczno - wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno - pedagogiczną;

- współpracuje z policją i z sądem, w razie zaistniałej potrzeby niesie pomoc ofiarom przestępczości.

8. Psycholog Ośrodka:

- diagnozuje przyczyny problemów uczniów, sytuacje wychowawcze w szkole oraz osobiste uczniów i wychowanków, w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu szkoły i placówki;
- udziela pomocy psychologicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- pełni funkcję szkolnego koordynatora ds. profilaktyki;
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- wspiera nauczycieli i wychowawców oraz rodziców w ich działaniach;
- współpracuje z instytucjami, w tym sądem, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie;
- niesie pomoc osobom dotkniętym kryzysem.

9. Rodzice:

- są odpowiedzialni za wychowanie swoich dzieci;
- dbają o zaspokojenie potrzeb swoich dzieci oraz o zdrowie fizyczne i psychiczne;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów;
- współtworzą program wychowawczo-profilaktyczny;
- Rada Rodziców uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej, profilaktycznej i edukacyjnej Ośrodka.

10. Samorząd uczniowski:

- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego;

- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji;
- dba o dobre imię i honor placówki oraz wzbogaca jej tradycję;
- prowadzi różnego rodzaju akcje, w tym działania z zakresu wolontariatu;
- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów w szkole, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z opiekunem i z dyrektorem;
- opiniuje udzielane uczniom i wychowankom kary;
- współpracuje z Radą Pedagogiczną.

11. Pracownicy niepedagogiczni:

- odpowiadają za zdrowie i bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w Ośrodku;
- realizują działalność wychowawczą – profilaktyczną oraz opiekuńczą poprzez:

- swoją codzienną pracę,

- kontakt z uczniami w szkole i wychowankami w internacie oraz ich rodzicami i nauczycielami.

12. Uczniowie:

- współtworzą społeczność szkolną, a mieszkający w internacie także społeczność internacką;
- są adresatami oddziaływań edukacyjnych, wychowawczych, informacyjnych i profilaktycznych.

ROZDZIAŁ V

SZCZEGÓŁOWE CELE WYCHOWCZE I PROFILAKTYCZNE DO REALIZACJI W ROKU SZKOLNYM 2025/2026, 2026/2027

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- 1) wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej, przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie, grupie wychowawczej);
- 2) wzbudzanie poczucia przynależności do grupy;
- 3) rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości;
- 4) budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej;
- 5) przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom;
- 6) przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym;
- 7) troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo uczniów i wychowanków, nauczycieli, wychowawców i rodziców,
- 8) wspomaganie wychowawczej roli rodziny;
- 9) naukę zasad savoir-vivre'u.

1. Zadania profilaktyczne programu to:

- a) zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole;
- b) znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły i na wycieczkach szkolnych;
- c) promowanie zdrowego stylu życia bez substancji psychoaktywnych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych;
- d) kształtowanie nawyków prozdrowotnych;
- e) monitorowanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków);

- f) eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej;
- g) kształtowanie nowych umiejętności w zakresie higieny cyfrowej, profilaktyki e-uzależnień oraz bezpieczeństwa w sieci;
- h) wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość;
- i) uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

2. Program Wychowawczo- Profilaktyczny na lata 2025-2027 zakłada, że nauczanie, oddziaływania wychowawcze i profilaktyczne ma dotrzeć do wszystkich stron osobowości, tak by rozwijać w uczniach i wychowankach zdolność do integracji myśli, czynów i słów.

3. Celem priorytetowym jest oddziaływanie i rozwój w obszarze:

- intelektualnym,
- społecznym,
- fizycznym,
- emocjonalnym,
- duchowym.

4. Szczegółowe cele wychowawcze i profilaktyczne do realizacji w latach 2025-2027:

- a) uczniowie systematycznie realizują obowiązek nauki,
- b) uczniowie znają i respektują szkolne normy i zasady,
- c) uczniowie nabywają umiejętność rozwiązywania konfliktów drogą mediacji,
- d) uczniowie znają i rozumieją zależność pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem,
- e) uczniowie znają zasady reagowania na przemoc rówieśniczą,

- f) uczniowie znają zasady bezpiecznego korzystania z internetu i narzędzi cyfrowych,
- g) uczniowie przejawiają postawy patriotyczne.

ROZDZIAŁ VI

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

1. Realizacja programu wychowawczo-profilaktycznego będzie kontrolowana poprzez:

- a) bieżące monitorowanie zachowań ryzykownych podejmowanych przez uczniów i wychowanków (analizę arkuszy zachowań ryzykownych- przynajmniej dwa razy w roku szkolnym);
- b) obserwację zachowań uczniów i wychowanków oraz zachodzących w tym zakresie zmian;
- c) analizę dokumentacji;
- d) rozmowy z rodzicami, uczniami;
- e) badania ankietowe prowadzone wśród uczniów, rodziców i nauczycieli;
- f) wymianę informacji z:
 - dyrektorem i kierownikami SOSW Nr2,
 - pedagogiem Ośrodka,
 - psychologiem Ośrodka,
 - nauczycielami,
 - wychowawcami,
 - pracownikami niepedagogicznymi.

2. Wyniki badań i ocena pracy zespołu, w formie sprawozdania będzie przedstawiona Radzie Pedagogicznej dwa razy w roku szkolnym.

3. Wszystkie zmiany dołączone zostaną przez zespół ds. opracowania i ewaluacji programu wychowawczo- profilaktycznego do programu w formie aneksów.

ROZDZIAŁ VII

USTALENIA KOŃCOWE

1. Za realizację Programu Wychowawczo- Profilaktycznego w SOSW Nr 2 im. K. Kirejczyka w Grudziądzu odpowiedzialni są wszyscy pracownicy oraz rodzice i prawni opiekunowie. Dyrektor czuwa nad prawidłowością jego realizacji.

2. Za realizację poszczególnych zakresów odpowiedzialni są nauczyciele i wychowawcy zadeklarowani oraz wszyscy chętni, którzy chcą aktywnie włączyć się, urozmaicić działania wychowawczo-profilaktyczne.

3. Program Wychowawczo - Profilaktyczny SOSW nr 2 na lata 2025-2027 jest otwarty i będzie modyfikowany w trakcie realizacji.

4. Program wychowawczo- profilaktyczny wchodzi w życie po uzyskaniu pozytywnej opinii:

- Rady Rodziców – Uchwała,
- Rady Pedagogicznej – Uchwała.

5. Integralną częścią programu wychowawczo - profilaktycznego jest dokument pt. Realizacja zadań wychowawczych i profilaktycznych SOSW Nr 2 wraz z harmonogramem działań zaplanowanych na lata 2025-2027.

Propozycję Programu Wychowawczo - Profilaktyczny Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego Nr 2 im. K. Kirejczyka w Grudziądzu na lata 2025-2027 opracował zespół nauczycieli/ wychowawców:

- Izabela Czapla-Zielińska,
- Beata Goralewska-Skambara,
- Jolanta Siemianowska,
- Katarzyna Rzanna.

